

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

**ARKADY
MARTINE**
**AMINTIREA
IMPERIULUI**

PRIMA CARTE DIN SERIA TEIXCALAAN

Traducere din limba engleză de
MIHAI-DAN PAVELESCU

ARMADA

CAPITOLUL UNU

„Iar dinapoi limbului uriașei planete gazoase aflate în punctul de coordonate B5682,76R1, Împăratessa Flamă-Solară Doisprezece s-a ridicat la prora navei sale și era o strălucire radiantă ce se revârsa în tot neantul. Tânărind înainte ca sulitele-spițe ale tronului său, razele luminii ei izbiră cochiliile metalice, care erau sălașurile ființelor umane din Sectorul B5682, și le iluminară orbitor. Senzorii navei Împăratesei Flamă-Solară Doisprezece înregistrară zece astfel de cochilii metalice, toate identice, iar numărul acesta nu mai crescuse de atunci. În interiorul cochiliilor, bărbații și femeile nu știau ce înseamnă anotimpurile, nici creșterea sau descreșterea, ci trăiau de-a pururi pe orbită, fără avantajul unui cămin planetar. Cea mai mare dintre cochiliile acestea își spunea «Stația Lsel», ceea ce în graiul poporului ei însemna «o stație care atât asculta, cât și auzea». Însă oamenii de acolo deveniseră stranii și se izolaseră, deși erau capabili să învețe limba. Si începură de îndată s-o facă...“

Istoria Expansiunii, Cartea a V-a, rândurile 72-87, anonimă, dar atribuită poetului-istoric Pseudo-Râu Treisprezece, scrisă în timpul domniei Împăratesei Perigeu Trei a Întregului Teixcalan

„Pentru a vă urgența călătoria în Imperiu, Teixcalan solicitați următoarele ca dovezi ale identității: a) o înregistrare genetică, de natură să certifice că sunteți unicul posesor al genotipului dumneavoastră, nepartajat cu frați/surori/clone SAU un document autentificat notarial care să declare că genotipul dumneavoastră este unic într-o proporție de minimum 90% și că niciun alt individ nu are pretenții LEGALE asupra lui; b) o listă cu bunuri, proprietăți, valute și obiecte ale comerțului de idei pe care intenționați să le aduceți cu dvs.; c) un permis de muncă de la un angajator înregistrat în sistemul teixcalaanli, semnat și autentificat notarial, cu informații despre salariu și întreținere SAU o înregistrare cu punctaje superlativе la Examenele Imperiale Teixcalaanli SAU o invitație din partea unei persoane, entități guvernamentale, birou, departament, minister sau alt individ autorizat, specificând datele de intrare și ieșire din spațiul Imperiului SAU dovada că dețineți suficientă valută pentru autoîntreținere...“

Formularul 721Q. Cerere pentru viză din Sectoarele Străine,
VERSIUNEA ÎN LIMBĂ ALFABETICĂ, pagina 6

Mahit coborî spre Oraș, planeta centrală și capitala Imperiului Teixcalaanli într-un schif-sămânță, o capsulă în care cu greu îi încăpeau și corpul, și bagajele. Capsula țășni din flancul crucișătorului imperial *Secerisul roșu al înălțării* și fu înconjurate de flăcările de fricțiune la coborârea prin atmosferă spre planetă, distorsionându-i vederea. De aceea, prima dată când văzu Orașul cu propriii ochi organici, nu în infosișă, în hologramă sau în memoria imago, acesta era într-un halo de foc alb și sclipea ca o nesfârșită mare scânteietoare: o planetă întreagă transformată într-un singur oraș somptuos, un ecumenopolis. Până și petele sale întunecate – metropole mai vechi care nu fuseseră încă înveșmântate în metal, paraziți urbani în

descompunere, rămășițele exploatației lacurilor – păreau populate. Doar oceanele rămăseseră neatinse și ele sclipeau, de asemenea, în albastru-turcoaz strălucitor ca brillantul. Orașul era foarte frumos și foarte mare. Mahit vizitase destule planete, cele din apropierea Stației Lsel, care nu erau complet neprielnice vieții omenești, totuși se simți copleșită de uimire. Inima îi bătu mai repede; palmele i-au devenit lipicioase din cauza transpirației în locurile în care strângea centurile de siguranță. Orașul arăta exact aşa cum era descris mereu în documentele și cântecele teixcalaanli: nestemata din inima Imperiului. Inclusiv strălucirea atmosferică.

„Exact asta vor să te facă să gândești când îl vezi“, îi zise imago-ul. El nu era decât o umbră, vag aşa cum probabil că ar fi gustul de electricitate statică pe limbă, doar o străfulgerare a ochilor lui cenușii și a chipului înnegrit de soare zărită cu coada ochiului. Glasul răsună în sinea ei, dar nu semăna totuși cu vocea ambasadoarei: era un om de vîrstă ei, da, însă un bărbat, mulțumit de sine, iute ca argintul-viu și la fel de entuziasmat pentru că se afla acolo. Mahit își simți gura arcuindu-se în surâsul lui, un zâmbet mai larg și mai plin de forță decât ar fi preferat propriii mușchi. Nu se cunoșteau. Expresiile lui erau foarte intense.

Ieși din sistemul meu nervos, Yskandr! gândi ea și-l înghiointi ușor. Un imago – memoria integrată, implantată, a unui predecesor, pe jumătate găzduită în neurologia ei și pe jumătate într-o mașinărie micuță, făcută din ceramică și metal, fixată pe trunchiul ei cerebral – nu putea să preia controlul asupra sistemului nervos al gazdei decât cu consumămantul acesteia. La începutul parteneriatului însă, acordarea acestuia era nespus de complicată. Versiunea lui Yskandr din mintea ei își amintea că avea un corp, iar uneori îl folosea pe al lui Mahit ca și cum ar fi fost al său. Femeia își făcea griji din cauza asta. Între ei exista încă foarte mult spațiu, deși ar fi trebuit să devină o singură persoană.

De data asta totuși el se retrase rapid: furnicături scânteietoare, râs electric... „Cum dorești! Arată-mi, Mahit! Vreau să-l văd din nou.“

Când ea privi din nou în jos spre Oraș – acesta era mai aproape acum, iar portul-ceresc se ridică spre schif aidoma unei flori făcute din năvoade ca niște căușe –, lăsa imago-ul să se uite prin ochii ei și-i simți valul de euforie de parcă ar fi fost al ei.

Ce-i acolo jos? gândi stațiala. Ce vezi tu?

„Lumea“, zise imago-ul, care fusese ambasadorul Stației Lsel în Oraș, pe când era un om viu și nu o parte dintr-un lanț lung de memorii vii. Răspunse în limbajul teixcalaanli, creând o tautologie: cuvântul pentru „lume“ era același și pentru „Oraș“, și pentru „imperiu“. Era imposibil de făcut distincția, mai ales în dialectul înaltei imperiale. Trebuia să judeci în funcție de context. Iar contextul din enunțul lui Yskandr era derulant, lucru pe care Mahit se obișnuise să-l aştepte din partea lui. Si căruia îi făcea față. Deși studiase mulți ani limba și literatura teixcalaanli, fluența bărbatului avea o calitate diferită de a ei, care nu putea fi obținută decât de către cineva care o învățase imersiv, folosind-o încontinuu în mijlocul vorbitorilor nativi. „Lumea“, repetă el, „dar, de asemenea, și marginile lumii“. *Imperiul, dar, de asemenea, și locul unde se termină Imperiul.*

Mahit vorbea la fel de bine ca el și acum rosti cu glas tare în teixcalaanli, deoarece era singură în schiful-sămânță:

– Ai spus ceva fără sens.

„Da“, încuviașă Yskandr. „Când eram ambasador, obișnuiam să spun tot felul de lucruri fără sens. Ar trebui să-ncerci și tu. E destul de placut.“

Ascuns în corpul ei, Yskandr folosea cele mai intime forme de adresare, de parcă el și Mahit ar fi fost frați/surori-clone sau amanți. Mahit nu le rostise niciodată cu glas tare. În Stația Lsel, avea un frate biologic mai mic, care se apropia cel mai mult de un frate-clonă, însă acesta vorbea doar limba stațialilor, iar a-i spune „tu“, intimul-celălalt în teixcalaanli, ar fi fost și inutil, și nepoliticos. Mahit le-ar fi putut spune „tu“ cătorva persoane care urmăseră alături de ea cursurile de limbă și literatură. Una dintre acestea era, de pildă, vechea ei prietenă și colegă de clasă Shrja Torel care ar fi interpretat corect complimentul, însă Mahit

și Shrja nu mai vorbiseră de când Mahit fusese numită noua ambasadoare în Teixcalaan și căptăse imago-ul ambasadorului anterior. Motivul acelei mici rupturi între ele era evident și meschin, iar Mahit îl regretă... și nu l-ar fi putut rectifica decât prin intermediul unei scrisori pline de scuze trimise însă chiar din centrul Imperiului, pe care și ea, și Shrja doriseră să-l vadă. Ceea ce, cu certitudine, n-ar fi fost de niciun folos.

Orașul se apropiase mai mult și umplea orizontul, ca o curbă vastă, în care se prăbușea Mahit. *Eu sunt acum ambasadoarea, gândi ea spre Yskandr. Aș putea vorbi cu sens. Dacă aș dori.*

„Tu vorbești corect“, zise Yskandr, ceea ce era genul de compliment pe care un teixcalaanlitzlim îl oferea unui tanăr de grădiniță.

Gravitația înălhătă schiful-sămânță și se afundă în oasele din coapsele și antebratele lui Mahit, dându-i senzația de rotire. Era amețitor. Dedesubtul ei, năvoadele portului-ceresc se deschisera ca niște flori. Pentru o clipă, ea crezu că se prăbușea, că avea să cadă complet până la solul planetei și să se strivească de el, terciuindu-se.

„La fel a fost și pentru mine“, zise repede Yskandr, în acel limbaj al stațialilor care era graiul nativ al lui Mahit. „Nu-ți fie frică, nu o să cazi! E doar planeta.“

Portul-ceresc o prinse aproape fără nicio zguduitură.

Mahit avu timp să se adune. Schiful-sămânță ajunse într-o coadă lungă de vehicule similare, ce înaintau pe un conveier gigantic, până ce fiecare putea fi identificat și ajungea la poarta care-i fusese desemnată. Mahit se trezi repetând ce le va spune cetățenilor imperiali de cealaltă parte, de parcă ar fi fost o studentă în primul an, care se pregătea pentru un examen oral. În străfundul minții ei, imago-ul era o prezență atentă, care zumzăia monoton. La răstimpuri, Yskandr îi mișca mâna stângă, iar degetele ei băteau darabana pe centurile de siguranță, gestul plin de nervozitate al altiei persoane. Mahit regretă că ei doi nu dispuseră de mai mult timp pentru a se cunoaște.

Ea însă nu trecuse prin procesul normal de implantare a unui imago, care ar fi fost complet doar după un an de terapie de

integrare, sub îngrijirea atentă a unui psihoterapeut din Lsel: ea și Yskandr abia dacă beneficiaseră de trei luni în care să se acopereze unul cu altul, iar acum se apropiau de locul unde erau nevoiți să lucreze împreună ca o singură persoană, compilată dintr-un lanț de memorii și o gazdă nouă.

Când sosise *Secerișul roșu al înălțării*, plasându-se pe o orbită paralelă, în jurul soarelui Stației Lsel, și ceruse un ambasador nou pe care să-l ducă în Teixcalaan, refuzase să explică ce se întâmplase cu cel anterior. Mahit era sigură că în Consiliul Lsel avuseseră loc multe dispute politice despre ce – și pe cine – să trimită înapoi și cu ce solicitări de informații. Știa cu certitudine un singur lucru: că ea însăși fusese una dintre puținii stațiali totodată suficient de vârstnici și suficient de tineri ca să nu fi fost aduși deja într-o descendență imago... În plus, fusese una dintre aceia (încă și mai puțini la număr) din grupul respectiv care avea câte ceva din aptitudinile cuvenite sau din pregătirea pentru diplomație. Dintre ei, Mahit fusese cea mai bună. Punctajele la Examenele Imperiale de limbă și literatură teixcalaanli se apropiaseră de cele ale unui cetăean imperial, iar ea fusese mândră de asta; după absolvirea examenelor, petrecuse jumătate de an imaginându-și că va sosi în Oraș, cândva, la jumătatea vieții, după ce s-ar fi realizat și ar fi dobândit ceva experiență – participând la toate saloanele deschise non-cetătenilor în sezonul acela –, colectând informații pentru cel cu care avea să-și partajeze memoria după moartea sa.

Iar acum avea să ajungă în Oraș bine mersi. Mai importante decât orice examene teixcalaanli, punctajele obținute de Mahit la aptitudini imago fusese verde, verde, verde pentru compatibilitatea respectivă. Imago-ul ei avea să fie Yskandr Aghavn, ambasadorul anterior în Teixcalaan. Care acum devenise, într-un fel sau altul, neadecvat pentru Imperiul acela, fiind mort sau dizgrațiat ori ținut captiv, dacă mai era în viață. Printre instrucțiunile primite de Mahit de la guvernul ei se numărase și aceea de a determina cu precizie ce se întâmplase cu bărbatul... totuși, ea avea imago-ul lui. El – sau, cel puțin, cea mai recentă versiune a lui

care fusese disponibilă pentru a-i fi implantată, deși era veche de cincisprezece ani – era noțiunea cea mai apropiată de un ghid nativ la Curtea teixcalaanli pe care i-l putuse asigura Lsel. Nu pentru prima oară, Mahit se întrebă dacă atunci când va ieși din capsulă o va aștepta un Yskandr în carne și oase. Nu era sigură ce ar fi fost mai ușor, să-l aibă sau nu – pe el, care era... un ambasador dizgrațiat? un concurrent pentru ea, dar care putea fi salvat? Dacă nu apărea, asta ar fi însemnat că el murise fără să mai fi transmis vreodata cuiva mai Tânăr cele învățate în decursul vieții sale.

Imago-Yskandr din capul ei era doar cu puțin mai în vîrstă decât Mahit, ceea ce era util în găsirea unui teren comun, dar și inconfortabil – majoritatea imago-urilor erau bătrâne sau victime ale unor accidente care cauzaseră decese premature –, dar cea mai recentă înregistrare cu memoria și cunoștințele lui Yskandr fusese făcută la ultima lui revenire în Lsel, când primise concediu de la postul lui din Teixcalaan, la numai cinci ani după ce coborâse înțâia dată în Oraș. De atunci mai trecuse un deceniu și jumătate.

Așadar, el era Tânăr, la fel ca Mahit, și orice avantaj le-ar fi putut oferi asta pentru integrare era anulat de timpul scurt cât fusese împreună. Două săptămâni trecuseră între sosirea curierului și momentul când Mahit aflase că va fi următoarea ambasadoare. Apoi alte trei pentru ca ea și Yskandr să învețe cum să conviețuiască în corpul care-i aparținuse numai femeii, sub supravegherea psihoterapeuților Stației. O perioadă lungă, lentă, în *Secerișul roșu al înălțării*, care traversa cu viteză subluminică distanțele dintre salportile împrăștiate ca niște bijuterii prin tot spațiul teixcalaanli.

Schiful-sămânță se deschise precum coaja jupuită de pe un fruct copt. Centurile lui Mahit se retraseră. Apucându-și cu ambele mâini bagajele, femeia păși pe poartă, în Teixcalaanul însuși.

Poarta portului-ceresc avea un aer utilitarist, fiind echipată cu mochetă rezistentă la uzură și indicatoare clar marcate între pereții din panouri de oțel și sticlă. În centrul tunelului ei conector, exact la jumătatea distanței dintre schiful-sămânță și

portul-ceresc propriu-zis, se afla o singură oficialitate imperială teixcalanli, purtând un costum crem perfect croit. Era micuță: îngustă în umeri și în solduri, mult mai scundă decât Mahit, cu părul strâns într-o coadă neagră împletită, care i se revârsa peste reverul stâng. Mânele largi ca niște clopote treceau de la portocaliul-înfocat din partea de sus a brațelor - „Culoarea Ministerului Informațiilor“, o anunță Yskandr pe Mahit -, până la roșul-intens al manșetelor, care erau privilegiul membrilor de obârșie nobilă ai Curții. Peste ochiul stâng avea un norcârlig, un ocular din sticlă plin cu fluxul neîncetat și opacizant al rețelei informaționale imperiale. Al ei era elegant și foarte sic, ca ea însăși, de altfel. Ochii negri și mari, pomelii și gura subțire erau mult mai delicate decât era la modă în Teixcalaan, dar era interesantă, ba chiar drăguță, potrivit standardelor stațiale ale lui Mahit. Reprezentanta oficială imperială își uni vârfurile degetelor în fața pieptului și înclină capul spre Mahit.

Yskandr ridică mânile lui Mahit, pentru a imita gestul... și Mahit scăpă cele două genți pe care le purtase și care zăngănră stânjenitor pe podea. Fu de-a dreptul oripilită. Ei doi nu mai avuseseră o asemenea neînțelegere din prima săptămână în care fuseseră împreună.

Futu-i, gândi ea și-l auzi pe Yskandr spunând în aceeași clipă „Futu-i“. Repetiția nu era linișitoare.

Expresia grijiliu-neutră a reprezentantei oficiale nu se modifică.

- Ambasadoareo, rosti ea, sunt Zegras Trei, *asekreta* și patriciană clasa a doua! Am onoarea de a te primi în Nestemata Lumii. Voi sluji drept ofițerul tău de legătură cu rang de atașat cultural, la porunca Maiestății Sale Imperiale Direcție Șase. Urmă o pauză lungă, după care oficialitatea suspină încet și continuă: Ai nevoie de ajutor pentru transportarea bunurilor tale?

„Zegras Trei“ era un nume teixcalanli de modă veche: jumătatea numeral avea valoare mică, iar jumătatea substantiv definea o plantă, chiar dacă era una pe care Mahit n-o mai întâlnise până atunci utilizată într-un nume. Toate părțile substantiv ale numerelor teixcalanli desemnau plante, unelte sau obiecte

neînsuflite, dar majoritatea plantelor erau flori. „Zegras“ era memorabil. *Asekreta* însemna că ea nu făcea doar parte din Ministerul Informațiilor, aşa cum sugera vestimentația ei, ci că era o agentă instruită, de rang; în plus detinea titlul de patriciană clasa a doua a Curții: o aristocrată, totuși una nu foarte importantă sau bogată.

Mahit își lăsa mânile acolo unde le pusese Yskandr, care era, de altfel, locul unde trebuiau să fie, indiferent cât de furioasă ar fi fost ea pe modul în care ajunseseră acolo, și se aplecă deasupra lor.

- Ambasadoarea Mahit Dzmare a Stației Lsel. La dispoziția dumneavoastră și a Maiestății Sale, fie ca domnia lui să strălucească radiant peste vid.

Intrucât acesta era primul ei contact oficial cu un membru al Curții Teixcalanli, folosise onorificul imperial, pe care-l alesese cu multă grijă după ce se consultase cu Yskandr și cu Consiliul guvernator din Lsel: „strălucire radiantă“ era epititelul pentru Împărateasa Flamă-solară Doisprezece în *Istoria Expansiunii* atrăbuită lui Pseudo-râu Treisprezece, cea mai veche relatare a prezenței imperiale în spațiul stațial. Folosirea sa acum reprezenta, aşadar, un semn atât al erudiției lui Mahit, cât și al respectului ei pentru Direcție Șase și guvernul său; iar termenul „vid“ evita cu precauție orice recunoaștere a revendicării teixcalanli asupra unor părți din spațiul stațial care nu erau, de fapt, spațiu.

Era destul de greu de spus dacă Zegras Trei cunoștea implicațiile acelei referințe. Ea aștepta răbdătoare ca Mahit să-și ridice bagajele, apoi zise:

- Ține-le strâns! Ești așteptată de urgență la Judiciar în legătură cu ambasadorul anterior și s-ar putea să fie nevoie să saluți tot felul de oameni pe drum.

Perfect! Mahit nu avea să mai subestimeze vreodată capacitatea lui Zegras Trei de a fi sarcastică, dar nici pe aceea de a fi inteligență. Încuvînță din cap, apoi, când cealaltă femeie se întoarse brusc pe călcăie și porni prin tunel, o urmă.

„Să nu-l subestimezi pe niciunul dintre ei!“ zise Yskandr. „Un ofițer de legătură cu rang de atașat cultural probabil că

a slujit la Curte de mai mult de jumătate din anii pe care-i ai tu.
Ea și-a câștigat pe merit postul acela.“

Nu mă dăscăli tu pe mine, când tocmai m-ai făcut să par o barbară făstăcăită!

„Vrei să-mi cer scuze?“

Chiar îți pare rău?

Mahit își putea imagina foarte ușor expresia lui: una de strengar, la fel de calm ca un teixcalaanlitzlim, cu gura mai plină decât și-o amintea din hologramele lui, bosumflându-se cu buzele ei și pungindu-le. „N-aș dori să te simți ca o barbară. Din partea lor vei avea parte de multe asemenea reacții.“

Nu, Yskandr nu regreta. Era posibil să fie stâñjenit, însă, chiar și aşa, în sistemul ei endocrin nu se simtea nimic.

***

Yskandr o ghidă în următoarea jumătate de oră. Mahit nici măcar nu putu fi ofensată din cauza asta. El se comporta exact aşa cum trebuia să se comporte un imago: ca un depozit de abilități instinctive și reflexe pe care Mahit nu avusesese timp să le dobândească ea însăși. El știa când să o aplece prin uși construite pentru teixcalaanlitzlim, nu pentru stațiali; când să-i ferească ochii de strălucirea tot mai mare a Orașului, reflectată în sticla ascensorului ce cobora lent pe exteriorul portului-ceresc; cât de mult să ridice piciorul ca să suie în mașina de sol a lui Zegras Trei. Efectua ritualul de politețe ca un localnic. După incidentul cu bagajele, avu grija să nu mai miște realmente mâinile lui Mahit, dar ea îi îngădui să controleze cât de mult să mențină contacte vizuale și cu cine, gradul de înclinare a capului când saluta pe cineva, toate detaliile prin care semnala că era nu doar o străină, o barbară, cât, mai degrabă, cineva care putea să aparțină Orașului. Colorit protector. Să se comporte ca o localnică, fără să fie nevoită să fie cu adevărat de-a locului. Putea simți privirile curioase ce lunecau peste ea și rămâneau apoi ațintite la mult mai interesantul

veșmânt de Curte al lui Zegras Trei, și se întrebă cât de mult iubise Yskandr Orașul, de se pricepea atât de bine la integrare.

În mașină, Zegras Trei întrebă:

– Ești de mult timp în lume?

Mahit trebuia să înceteze să mai gândească în orice limbă, cu excepția teixcalaanli. Zegras Trei făcea un fel de conversație politică standard, de tipul „Ai mai fost vreodată în țara mea?“, pe când Mahit o interpretase ca pe o întrebare existențială.

– Nu, răspunse ea, dar am citit clasicii de când eram mică și m-am gândit adesea la Oraș.

Zegras Trei păru să aprobe răspunsul acela.

– Nu vreau să te plictisesc, ambasadoareo, zise ea, însă, dacă dorești un tur verbal succint al locurilor prin care trecem, m-aș bucura să-ți recit un poem adekvat.

Actionă un buton de comandă al mașinii poziționat pe partea ei, iar ferestrele deveniră transparente.

– N-aș avea cum să mă plictisesc, răspunse cu sinceritate Mahit.

În exterior, orașul era o pâclă de oțel și piatră deschisă la culoare, cu lumini de neon care se târau în sus și-n jos pe pereții din sticlă ai zgârie-norilor. Se aflau acum pe unul dintre drumurile inelare centrale, care spirala spre interior, printre clădiri municipale, spre palat. Era, mai degrabă, un oraș în interiorul unui oraș, decât un palat. Potrivit statisticilor, avea câteva sute de mii de locuitori, care răspundeau toți de funcționarea Imperiului în diverse moduri mărunte, de la grădinari și până la Direcție Șase însuși: toți erau conectați la rețeaua informațională ce le era garantată cetățenilor imperiali și toți se scăldau într-un flux constant de date care le spuneau unde să fie, ce să facă și cum avea să se deruleze povestea zilei lor, a săptămânii lor și a epocii.

Zegras Trei avea o voce excelentă. Recita „Clădirile“ – un poem de o mie și jumătate de versuri, care descria arhitectura Orașului. Mahit nu știa varianta exactă pe care alesese să-o declame, dar asta putea fi din vina ei. Stațiala avea propriile poeme descriptive favorite din canonul teixcalaanli și memorase cât puțuse de multe, pentru a-i imita pe literații teixcalaanli (dar și